

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118359083
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6118359083.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu: Y. L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v A., R. I. č. XXXX/X, proti žalovanému: X. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v B. J., č. XX, zastúpenému JUDr. Štefanom Mesárošom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova č. 84, o zaplatenie 8.810,- € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 13C/84/2018-182 zo dňa 14.06.2022, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 8.810,- € s príslušenstvom (prvý výrok) m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2.025,07 €, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu z a m i e t a.

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 60,12 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.810,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.560,- € od 01.03.2017 do 30.04.2017, spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.250,- € od 01.09.2017 do 31.10.2017, a to v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd rozhodne o ich výške (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a právneho posúdenia veci, podľa ktorého „mal v konaní za preukázané, že sporové strany spísali listinu nazvanú zmluva o pôžičke zo dňa „12.10.2018“ (zrejme správne 12.10.2016 - poznámka odvolacieho súdu), ktorej predmetom mala byť pôžička v sume 4.560,- €, ktorú mal poskytnúť žalobca žalovanému; uvedená pôžička mala byť splatná dňa 20.02.2017 a medzi zmluvnými stranami nebol dohodnutý úrok za uvedenú pôžičku; súd na základe vykonaného dokazovania mal teda v konaní za preukázané poskytnutie finančných prostriedkov zo strany žalobcu žalovanému v sume 3.000,- €, pričom žalobca v konaní nepreukázal poskytnutie sumy 1.560,- € žalovanému; v tejto súvislosti však súd poukazuje na to, že žalovaný vo svojich tvrdeniach v konaní pred súdom uvádzal, že uznáva sumu 1.560,- € ako úrok, ktorý mal žalobcovi tak isto vrátiť a sám žalobca žiadal, aby takýto úrok bol započítaný

na istinu; žalovaný teda v konaní uvádzal, že je pravdou, že žalobcovi mal vrátiť celkovo sumu 4.560,- € a na potvrdenie, že takúto sumu má žalobcovi vrátiť, podpísal výdavkový pokladničný doklad o tom, že práve takúto sumu od žalobcu prevzal; žalovaný v konaní nepreukázal vrátenie či už pôžičky v sume 3.000,- €, resp. celej sumy spolu s úrokom v sume 4.560,- €; súd mal ďalej v konaní za preukázané, že sporové strany spísali a podpísali listinu nazvanú zmluva o pôžičke dňa 17.02.2017, ktorej predmetom mala byť pôžička zo strany žalobcu žalovanému v sume 5.250,- € splatná dňa 31.08.2017, pričom sporové strany si úrok za pôžičku nedohodli; súd po vykonaní dokazovania môže konštatovať, že bolo preukázané poskytnutie pôžičky v sume 3.000,- €, čo zhodne uvádzali sporové strany, pričom žalobcovi sa nepodarilo preukázať poskytnutie finančnej sumy žalovanému v sume 2.250,- €; žalovaný však opätovne uvádzal, že suma 2.250,- € predstavuje úrok z poskytnutej pôžičky, ktorú sa zaviazal vrátiť; teda v konaní bolo nesporné, že žalovaný mal vrátiť celkovo sumu 5.250,- €; žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdenú dohodu o tom, že sa má vrátiť z uvedenej pôžičky len istina v sume 3.000,- €, naopak súd v konaní mal za preukázané, že žalovaný z uvedenej pôžičky vrátil sumu 1.000,- €; súd k uvedeným záverom dospel aj po potom čo doplnil nariadené dokazovanie výsluchom svedkov, pretože svedok Ing. M. vo svojej výpovedi k sporným okolnostiam ohľadne poskytnutia či vrátenia finančných prostriedkov uviesť nič nevedel, pretože prítomný nebol a svedeckú výpoveď T. M. súd musel hodnotiť ako nedôveryhodnú a uvedenej výpovedi súd neuveril, pretože sám svedok uvádzal, že o týchto udalostiach už so žalovaným hovoril v predchádzajúcom období, napriek odstupe času si niektoré momenty pamätal až prekvapivo jednoznačne, hoci údajného stretnutia so sporovými stranami sa zúčastnil tak, že priamo pri stole, kde sa stretnutie sporových strán malo odohrať nesedel a sedel o niečo ďalej; z vykonaného dokazovania sporové strany jednoznačným spôsobom ani nepreukázali, kde malo dôjsť k vzájomným stretnutiam, pričom ani vykonaným dokazovaním sa takúto spornosť nepodarilo odstrániť, kedy žalobca tvrdil, že malo dôjsť k stretnutiu so žalovaným v jeho motorovom vozidle, naopak žalovaný tvrdil, že malo dôjsť k takémuto stretnutiu v reštaurácii na B. nivách; súd na základe vykonaného dokazovania potom konštatuje, že pokiaľ žalovaný sám v konaní uvádzal, aké finančné sumy mal žalobcovi vrátiť, pričom takéto sumy sa kryjú so sumami, ktoré boli poskytnuté resp. mali predstavovať úrok z poskytnutej pôžičky, je potrebné z takýchto tvrdení sporových strán vychádzať; z uvedeného dôvodu potom súd považoval žalobný návrh žalobcu za dôvodný, ktorému vyhovel v celom rozsahu, pretože žalovaný v konaní nepreukázal jednoznačným spôsobom vrátenie finančných prostriedkov, ktoré podľa vzájomnej dohody so žalobcom mal vrátiť teda sumu 4.560,- € a z finančných prostriedkov, ktoré mal vrátiť na základe dohody zo dňa 17.02.2017 sa žalovanému podarilo preukázať vrátenie len sumy 1.000,- €; z uvedeného dôvodu potom súd žalobnému návrhu žalobcu vyhovel a rozhodol tak ako je vo výroku tohto rozhodnutia, pričom vyhovel žalobcovi aj v časti nároku na príslušenstvo, teda úrok z omeškania, keďže žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom výška úrokov z omeškania vyplýva z nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.;" na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

1.3 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 657 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný včas odvolanie zo dňa 25.07.2022 (č.l. 192-197 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; vyjadril názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); porušenie svojho práva na spravodlivý proces videl žalovaný v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku; v podrobnostiach argumentoval, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď najmä neprihliadol na výpoveď svedka T. M., ktorý potvrdil vrátenie prvej pôžičky žalobcovi; v odvolaní zopakoval svoje skutkové tvrdenia produkované v priebehu konania ohľadne poskytnutia a vrátenia sporných pôžičiek, pričom uzavrel, že nevrátená časť pôžičiek predstavuje sumu 2.000,- €, ktorú je ochotný zaplatiť žalobcovi v splátkach v sume 100,- €, pretože spláca hypotéku a úver; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe žalobcu vyhovel len v rozsahu sumy 2.000,- € s príslušenstvom.

2.2 Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

4.3 Odvolanie žalovaného je dôvodné.

4.4.1 Odvolací súd sa po preskúmaní veci nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej spore boli splnené zákonné podmienky na vyhovieť žalobe žalobcu v plnom rozsahu; predmetom sporu bolo zaplatenie dlžnej sumy z titulu pôžičky (§ 657 Občianskeho zákonníka); žalobca v spore tvrdil a preukazoval, že na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016 poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku v sume 4.560,- € v hotovosti, ktorú mal žalovaný vrátiť žalobcovi do 20.02.2017 a na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2017 poskytol žalovanému bezúročnú pôžičku v sume 5.250,- € v hotovosti, ktorú mal žalovaný žalobcovi vrátiť do 31.08.2017, pričom žalovaný v skutočnosti vrátil len sumu 1.000,- € dňa 02.01.2018; oproti tvrdeniam žalobcu žalovaný v spore tvrdil a preukazoval, že na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016 mu žalobca na účet v banke dňa 13.10.2016 poukázal sumu 3.000,- € s tým, že suma 1.560,- € (do sumy pôžičky podľa zmluvy 4.560,- €) predstavovala úrok; dohodnutý dátum vrátenia pôžičky žalobcovi bol 20.02.2017; dňa 17.02.2017 vrátil žalobcovi sumu 4.560,- €, pričom svedkom pri vrátení bol T. M.; na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2017 mu žalobca dňa 17.02.2017 požičal sumu 3.000,- € v hotovosti s tým, že suma 2.250,- € (do sumy pôžičky podľa zmluvy 5.250,- €) predstavovala úrok; dohodnutý dátum vrátenia pôžičky žalobcovi bol 31.08.2017; dňa 02.01.2018 vrátil žalobcovi sumu 1.000,- € prevodom na jeho účet v banke (dlh žalovaného voči žalobcovi z titulu pôžičky tak predstavuje sumu 2.000,- €); súd prvej inštancie vykonal navrhnuté dokazovanie listinnými dôkazmi vrátane výsluchov navrhnutých svedkov za účelom odstránenia rozporov v skutkových tvrdeniach strán; odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré následne aj nesprávne právne posúdil.

4.4.2 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa stotožňuje so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie popísanými v napadnutom rozsudku v tom smere, že medzi stranami došlo k uzavretiu dvoch zmlúv o pôžičke, na základe ktorých požičal žalobca žalovanému peňažnú sumu, ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť do dojedanej doby; odvolací súd najskôr vo všeobecnosti poukazuje na skutočnosť, že podľa ustálenej súdnej praxe je veriteľ v prípade peňažnej pôžičky (vzhľadom na charakter zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu) okrem samotného uzavretia zmluvy o pôžičke vždy povinný preukázať aj skutočné odovzdanie peňazí dlžníkovi (porovnaj napríklad rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/293/2008 zo dňa 15.12.2009, sp. zn. 3Cdo/325/2009 zo dňa 30.06.2010, sp. zn. 4Cdo/138/2009 zo dňa 31.01.2011 a sp. zn. 5Cdo/238/2010 zo dňa 21.03.2012 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/78/2010 zo dňa 23.05.2012) s tým, že veriteľa zaťažuje dôkazné bremeno ohľadne preukázania skutočného (reálneho) odovzdania peňazí dlžníkovi aj v prípade, že zmluva o pôžičke obsahuje osobitné dojednanie o plnení (odovzdaní) predmetu pôžičky dlžníkovi (porovnaj napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 303/2011 zo dňa 23.06.2011 alebo sp. zn. IV. ÚS 37/2013 zo dňa 23.01.2013); prípadné

dojednanie v zmluve o pôžičke o odovzdaní peňazí dlžníkovi (ako v prípade prejednávaneho sporu) preto samé osebe nenahrádza preukázanie skutočného (reálneho) odovzdania peňazí dlžníkovi, pretože až skutočným odovzdaním peňazí dlžníkovi vzniká samotná pôžička; aktuálna súdna prax pripustila možnosť preukázania skutočného odovzdania peňazí dlžníkovi prostredníctvom jeho vyhlásenia o prevzatí peňazí v samotnej zmluve o pôžičke za predpokladu, že dlžník účinným a procesne dovoľeným spôsobom nepoprel svoje vyhlásenie v zmluve o pôžičke o prevzatí peňazí z titulu pôžičky (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/276/2020 zo dňa 24.08.2022), čo však nie je prípad prejednávaneho sporu; pre uzavretie zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka sa nevyžaduje písomná forma; táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom; podstatnou náležitosťou obsahu takejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peniaze); keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi; dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/328/2012 zo dňa 11.09.2013); k odovzdaniu peňazí podľa zmluvy o pôžičke nemusí dôjsť v rovnakom čase ako bola uzavretá zmluva o pôžičke; vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky; ku skutočnému odovzdaniu predmetu pôžičky (peňazí) nemusí nutne dôjsť len v dobe uzavretia zmluvy o pôžičke; k odovzdaniu peňazí môže dôjsť aj bezhotovostným prevodom na účet dlžníka a nie je možné ani vylúčiť, aby sa zmluvné strany dohodli, že peniaze, ktoré už boli dlžníkovi odovzdané z iného dôvodu a ktoré je povinný veriteľovi vrátiť budú naďalej (od uzavretia zmluvy o pôžičke) tvoriť predmet pôžičky (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/209/2005 zo dňa 28.03.2007); peniaze je možné dlžníkovi požičať nielen v hotovosti, ale aj formou bezhotovostného platobného styku, pretože pod pojmom prenechanie peňazí v súlade so zmyslom a účelom pôžičky je potrebné rozumieť umožnenie dlžníkovi disponovať s požičanými peniazmi; nevyžaduje sa fyzické odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi, bolo by preto zbytočným a nedôvodným obmedzením autonómie vôle zmluvných strán nepripustiť určenie bankového účtu ako miesta, kam má byť predmet pôžičky prevedený, ak sa na tom strany zmluvy o pôžičke dohodnú; uskutočnením prevodu je potom splnená podmienka odovzdania (prenechania) predmetu pôžičky dlžníkovi podľa § 657 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/3790/2008 zo dňa 11.11.2008); s možnosťou prenechania peňazí ako predmetu pôžičky dlžníkovi bezhotovostným spôsobom sa stotožnila aj slovenská súdna prax (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/55/1998 zo dňa 01.11.1998 uverejnený v časopise Zo súdnej praxe č. 6/1998 pod zn. 65/1998) a s poukazom na niektoré citované súdne rozhodnutia aj komentárová literatúra (pozri Števcík, M., Dulak, A., Bajánková, J., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kolektív: Občiansky zákonník II. § 451 - § 880. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2015, str. 2283; Krajčo, J.: Občiansky zákonník pre prax - komentár; Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP; Tretí diel; vydavateľstvo EUROUNION, 2015, str. 2847; Fekete, I.: Občiansky zákonník 2. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 1968-1969).

4.4.3 Tieto závery súdnej praxe bolo nevyhnutné zohľadniť aj v prejednávanej spore; žalobca bol pre úspech v spore povinný preukázať, že skutočne (reálne) odovzdal (v hotovosti alebo bezhotovostným spôsobom) žalovanému dojednané sumy pôžičiek; v tomto smere bolo preukázané len poskytnutie sumy 3.000,- € dňa 13.10.2016 zo strany žalobcu na účet žalovaného v banke z titulu zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016, čo možno vyvodiť z potvrdenia o zrealizovaní transakcie zo dňa 13.10.2016 (č.l. 55 spisu) a poskytnutie sumy 3.000,- € dňa 17.02.2017 v hotovosti žalovanému z titulu zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2017, čo možno vyvodiť z nesporných skutkových tvrdení strán v spore (§ 151 ods. 1 C.s.p.); k rovnakým skutkovým zisteniam dospel v tomto smere aj súd prvej inštancie; odovzdanie sumy 1.560,- € žalovanému pri prvej pôžičke (12.10.2016) a sumy 2.250,- € žalovanému pri druhej pôžičke (17.02.2017) žalobca nepreukázal (ani podľa odvolacieho súdu za dôkaz odovzdania sumy 1.560,- € nemožno považovať výdavkový pokladničný doklad zo dňa 12.10.2016 na sumu 4.560,- € predložený žalobcom (č.l. 4 spisu), pretože z neho jednak nevyplýva, kto uvedenú sumu mal žalovanému poskytnúť a jednak je v rozpore s preukázanou skutočnosťou, že na účet žalovaného bola dňa 13.10.2016 poukázaná len suma 3.000,- €, keď k záveru o nepreukázaní odovzdania týchto súm žalovanému dospel aj súd prvej inštancie; pre súd prvej inštancie však bolo v tomto smere postačujúce, že sa žalovaný v zmluve o pôžičke zo dňa 12.10.2016, resp. v zmluve o pôžičke zo dňa 17.02.2017 zaviazal tieto sumy žalobcovi vrátiť (súd prvej inštancie považoval tieto sumy za dojednaný úrok z pôžičky); odvolací súd však tento záver považuje za nesprávne právne posúdenie veci, pretože zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by ohľadne sumy 1.560,- € v prípade prvej pôžičky, resp. ohľadne sumy 2.250,- € v prípade druhej pôžičky

malo ísť o úrok (podľa obidvoch zmlúv išlo o bezúročné pôžičky a žalobca v spore tvrdil odovzdanie celých súm žalovanému podľa každej zo zmlúv o pôžičke; žalovaný len v rámci obrany vyjadril názor, že malo ísť pri každej z pôžičiek o úrok a pre tento prípad poukazoval na jeho neprimeranú výšku); nakoľko žalobca aj ohľadne týchto súm tvrdil, že išlo o sumy pôžičky (istina), bolo jeho povinnosťou preukázať odovzdanie (aj) týchto súm žalovanému, ktoré dôkazné bremeno v spore podľa odvolacieho súdu neuniesol, preto právny vzťah z titulu pôžičky ako reálneho kontraktu medzi žalobcom a žalovaným ohľadne týchto súm nevznikol a žalovanému nevznikla ani povinnosť žalobcovi tieto sumy z titulu poskytnutej pôžičky vrátiť; pre úplnosť by však podporne aj podľa odvolacieho súdu v prípade úroku z pôžičky došlo k rozporu s dobrými mravmi a neplatnosti takéhoto dojednania (§ 39 Občianskeho zákonníka, resp. § 39a Občianskeho zákonníka), pretože v prípade sumy 1.560,- € pri prvej pôžičke by úrok predstavoval 52 % (z istiny 3.000,- €) za približne štyri mesiace, resp. v prípade sumy 2.250,- € pri druhej pôžičke by úrok predstavoval 75 % (z istiny 3.000,- €) za približne šesť mesiacov, keď podľa NBS priemerný úrok z nových úverov v októbri 2016 predstavoval 6,43 %, resp. vo februári 2017 predstavoval 6,05 %, čo možno podľa odvolacieho súdu posúdiť ako úžeru vzhľadom na vzájomný nepomer medzi poskytnutým a dojednaným vzájomným plnením.

4.4.4 Na druhej strane v prípade pôžičky v sume 3.000,- € podľa zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016 podľa odvolacieho súdu žalovaný preukázal svoje tvrdenie o vrátení sumy 3.000,- € žalobcovi dňa 17.02.2017; medzi stranami nebolo sporné, že dňa 17.02.2017 došlo ku stretnutiu, pri ktorom došlo k poskytnutiu druhej pôžičky podľa zmluvy o pôžičke zo dňa 17.02.2017; žalovaný navyše tvrdil, že na tomto stretnutí došlo aj k vráteniu prvej pôžičky podľa zmluvy o pôžičke zo dňa 12.10.2016, čo však žalobca poprel; odvolací súd však považuje za pravdivé (preukázané) tvrdenie žalovaného, že dňa 17.02.2017 vrátil žalobcovi istinu prvej pôžičky v sume 3.000,- €, pretože toto tvrdenie žalovaného potvrdil priamy svedok M. a súčasne aj podľa odvolacieho súdu je nepravdepodobné, že by žalobca poskytol žalovanému druhú pôžičku bez vrátenia prvej pôžičky; súd prvej inštancie nesprávne pri rozhodovaní neprihliadol na výpoveď svedka M., ktorého výpoveď nemožno považovať za nevierohodnú len z dôvodu, že o veci so žalovaným v minulosti hovoril, nakoľko nebolo tvrdené ani preukázané ovplyvňovanie svedka zo strany žalovaného (súčasne nakoľko súd prvej inštancie na výpoveď tohto svedka neprihliadol, pre účely odvolacieho konania nejde o zmenu skutkových zistení v zmysle § 384 ods. 1 a 2 C.s.p.); pre úplnosť odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o svedka M., tento nepotvrdil ani len to, že videl žalovaného a vypovedal len to, že videl nejakú osobu, ktorá si prisadla do auta k žalobcovi, preto táto výpoveď nie je v rozpore s výpoveďou svedka M..

4.4.5 Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žaloba žalobcu je len čiastočne dôvodná; z dokazovania vyplynulo, že žalobca dňa 13.10.2016 požičal žalovanému sumu 3.000,- € so splatnosťou dňa 20.02.2017, ktorú mu žalovaný vrátil dňa 17.02.2017; žalobca dňa 17.02.2017 požičal žalovanému sumu 3.000,- € so splatnosťou dňa 31.08.2017, z ktorej žalovaný dňa 02.01.2018 vrátil sumu 1.000,- €; dlh žalovaného voči žalobcovi z titulu pôžičky tak predstavuje sumu 2.000,- €; z dôvodu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vznikol žalobcovi popri istine nárok aj na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne (§ 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z.), pretože základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (01.09.2017) predstavovala 0 %, ktoré žalobca dôvodne uplatnil za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2017 (v zmysle žaloby zo sumy 5.250,- €); nakoľko v tomto období bol dlh žalovanému v sume 3.000,- €, úroky z omeškania predstavujú sumu 25,07 € (5 % ročne zo sumy 3.000,- € za obdobie od 01.09.2017 do 31.10.2017); na základe uvedeného odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 8.810,- € s príslušenstvom tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.025,07 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 232 ods. 3 prvá veta C.s.p.) a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol; pokiaľ žalovaný požiadala o umožnenie splácať prisúdenú sumu v splátkach, bol povinný uviesť potrebné skutkové tvrdenia ohľadne svojich pomerov a tieto aj preukázať (označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení), aby bolo možné vyhodnotiť splnenie zákonných podmienok na určenie dlhšej lehoty na plnenie (§ 232 ods. 3 druhá veta C.s.p.); nakoľko v prejednávanej spore nejde o spotrebiteľský spor, nebol odvolací súd oprávnený tieto skutočnosti zisťovať z vlastnej iniciatívy.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); odvolací súd dospel záveru o nesprávnosti skutkových zistení súdu prvej inštancie a právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie, ktorý záver bol dôvodom na zmenu napadnutého rozsudku (body 4.4.1 až 4.4.5 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.025,07 € a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v spojení s § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko rozhodnutím odvolacieho súdu konanie v prejednávanej spore končí a súčasne odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, bol odvolací súd povinný rozhodnúť o nároku na náhradu trov celého konania (t.j. trovách konania pred súdom prvej inštancie ako aj o trovách odvolacieho konania); nebolo potrebné osobitne rozhodovať o zrušení výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, pretože tento výrok je odstránený novým rozhodnutím o trovách konania zo strany odvolacieho súdu podľa § 396 ods. 2 C.s.p.; pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania bolo nevyhnutné zobrať do úvahy výsledok celého konania; podľa výsledku konania bol žalovaný v spore pomerne úspešnejší, pretože pri predmete konania spolu v sume 10.153,52 € (istina a vyčíslené úroky z omeškania) úspech žalobcu predstavuje 19,94 % (prisúdená spolu suma 2.025,07 €) a úspech žalovaného predstavuje 80,06 % (zamietnutá suma 8.128,45 €); z hľadiska pomeru úspechu strán vzhľadom na predmet konania a jeho výsledok bol tak žalovaný v spore pomerne úspešnejší a vznikol mu proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60,12 % (80,06 % mínus 19,94 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo

zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.